UKRAINIAN BERRIES ASSOCIATION

20 DIGEST 26

Fruit Logistica 2026 та Biofach 2026

УКРАЇНСЬКІ ЯГІДНИКИ ПРЕЗЕНТУВАЛИ СВОЮ ПРОДУКЦІЮ НА НАЙБІЛЬШИХ МІЖНАРОДНИХ ВИСТАВКАХ: РЕПОРТАЖІ З ПОДІЙ

Підсумки 2025

ОГЛЯД КЛЮЧОВИХ ПОДІЙ І ЗАХОДІВ ТА РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ АСОЦІАЦІЇ «ЯГІДНИЦТВО УКРАЇНИ» У 2025-МУ

UKRAINIAN BERRIES ASSOCIATION

ПОДІЇ

УКРАЇНСЬКІ ПЕРЕРОБНИКИ ЗДІЙСНИЛИ ОСВІТНІЙ БІЗНЕС-ТУР ДО СЕРБІЇ: РЕПОРТАЖ ТА РЕЗУЛЬТАТИ

АНАЛІТИКА

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ УКРАЇНСЬКИМИ ЯГОДАМИ ТА РИНКИ ОСНОВНИХ ПАРТНЕРІВ У 2025-МУ РОЦІ: ОГЛЯД

ЗМІСТ

НАША КОМАНДА

Знайомтесь із фахівцями Асоціації «Ягідництво України»! 4

ПОДІЇ

Підсумки діяльності АЯУ за 2025-й рік 5

План заходів та активностей АЯУ на 2026-й рік 8

Українські ягідники на Fruit Logistica 2026 10

Національний павільйон України на Biofach 2026 12

НОВИНИ АСОЦІАЦІЇ

Технологічний бізнес-тур до Сербії: огляд, результати, відгуки.....14

Асоціація «Ягідництво України» на Smart Berry Congress 2025 17

Підсумки реалізації грантових програм для садівництва-2025.....18

Асоціація «Ягідництво України» взяла участь у Gulfood 2026.....19

НОВИНИ РИНКУ

Аналітичний огляд щодо зовнішньої торгівлі українськими ягодами та ринків основних партнерів у 2025-му році.....20

Тенденції в малиновій галузі Сербії: ексклюзивний огляд від сербських партнерів АЯУ.....21

ТЕХНОЛОГІЇ

Огляд технологічних інновацій для агроринку за 2025-й рік..... 24

ПАРТНЕРИ

Репортаж із переробного підприємства «Кам'янко-Бузький завод продовольчих товарів»..... 27

Як виробник обладнання для ягідництва INSORTEX завойовує український та світовий ринки 30

ЕКСПЕРТИЗА

Податкові перевірки агропідприємств: тенденції, ризики та алгоритми захисту.....33

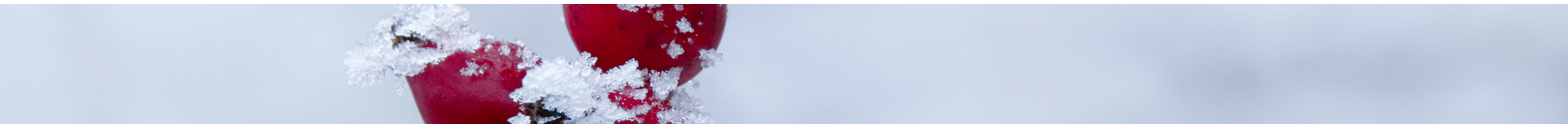

ШАНОВНІ ДРУЗІ, ПАРТНЕРИ ТА КОЛЕГИ!

Вітаємо вас із першим у цьому році, зимовим випуском Дайджесту Асоціації «Ягідництво України», де ми ми підбиваємо підсумки 2025 року та окреслюємо ключові напрями діяльності на 2026-й.

До вашої уваги – огляд подій і заходів, які організовує АЯУ за підтримки партнерів, а також покроковий план активностей, які ми підготували для вас - наших членів та всіх учасників ягідної галузі на 2026-й рік.

Окрему увагу у випуску приділено міжнародному досвіду та співпраці за зимовий період 2025-2026-го рр.: огляд технологічного бізнес-туру до Сербії, що ми організовували в грудні 2025 для переробників; репортажі про низку вітчизняних та міжнародних галузевих заходів, в яких взяла участь АЯУ, зокрема- Smart Berry Congress 2025 (Рівне) та Gullfud 2026 (Дубай, ОАЕ), ексклюзивний аналітичний огляд тенденцій у малиновій галузі Сербії від сербських партнерів Асоціації, а також участь вже у цьогорічних найбільших галузевих виставках: Fruit Logistica 2026 (Берлін) та Biofach 2026 (Нюрнберг).

Випуск доповнюють глибокі аналітичні матеріали щодо зовнішньої торгівлі українськими ягодами та ринків основних партнерів у 2025-му році, огляд технологічних інновацій в агросекторі за рік, що минув; підсумки реалізації державних грантових програм для садівництва за 2025-й рік, а також репортажі з підприємств наших партнерів - переробного підприємства КБЗПТ та одного з лідируючих виробників обладнання для ягідництва – компанії INSORTEX.

Завершує дайджест експертний матеріал від юристів про податкові перевірки агропідприємств - із фокусом на тенденції, ризики та алгоритми захисту для бізнесу.

Більше актуальних новин – доступно на нашому сайті:
www.uaberries.com, а також на нашій сторінці у Facebook. Долучайтеся!

Ірина КУХТІНА,
Президентка Асоціації «Ягідництво України»

НАША КОМАНДА

Любов БІЛОБРУХ

Виконавча директорка Асоціації «Ягідництво України»

Понад 7-років досвіду у сфері с/г розвитку, експортного просування та підтримки агровиробників (ITC, USAID, ЄБРР, Mercy Corps, ООН Жінки в Україні та ін.); координація міжнародних проєктів, навчальних програм, нетворкінгових заходів; аналітичний супровід.

lbilobrukh@uaberries.com

Ірина КУХТІНА

Президентка Асоціації «Ягідництво України»

Консультантка зі стратегічного планування та управління витратами підприємства; авторка «Посібника для експортера ягід із України до країн ЄС».

20+ років досвіду підтримки виробників у виході на ринки ЄС; проведення тренінгів з міжнародної торгівлі, стратегічного управління та управління контрактами; фандрейзингу.

ikukhtina@uaberries.com

Ірина ДЕМИДОВА

Фахівчиня з зовнішніх комунікацій

Понад 8-річний досвід в PR та комунікаціях в напрямі агросектору (профільні асоціації, компанії тваринницької галузі, агрохолдинги); 17-річний досвід у видавничій сфері.

idemydova@uaberries.com

Денис МИРОНОВ

Аналітик

Понад 2 роки досвіду в аналітиці аграрних даних. Спеціалізується на розробці інструментів для аналітичного супроводу агрокомпаній, автоматизації звітності та оптимізації робочих процесів.

dmyronov@uaberries.com

Євгенія ХАНАЄВА

Асистентка проєктів

Залучена до логістичної та організаційної підтримки офісу та проєктів; участь в аналітичній діяльності Асоціації.

YKhanaieva@uaberries.com

Наталія ОДНОПОЗОВА

Фінансова контролерка

16+ років досвіду у фінансовому управлінні, бюджетуванні та контролі витрат в напрямах HoReCa, інвесткомпаніях, сервісному бізнесі.

Має глибоку експертизу у формуванні звітності, управлінському обліку, бюджетуванні.

nodnopozova@uaberries.com

ПІДСУМКИ 2025 РОКУ: АЯУ ПРОДОВЖУЄ ВІДКРИВАТИ ШЛЯХ НА ГЛОБАЛЬНІ РИНКИ

Рік 2025-й став для членів Асоціації «Ягідництво України» роком активної міжнародної присутності, стратегічних партнерств і реальних можливостей.

Попри всі виклики воєнного часу, український ягідний сектор не лише зберіг позиції, а й продовжив упевнено інтегруватися в глобальний ринок - значною мірою завдяки спільним зусиллям Асоціації, вітчизняних та міжнародних партнерів і донорів, які підтримували низку проєктів з розвитку сектору, та самих українських виробників.

Протягом року АЯУ послідовно працювала над тим, щоб українські виробники не лише були почуті та помітні на ключових міжнародних майданчиках, а й розвивалися в напрямі розширення експорту та поліпшення технологій, переймаючи досвід передових європейських підприємств з вирощування й переробки плодово-ягідної продукції.

Підбиваючи підсумки спільної роботи, пропонуємо згадати **ключові події, в яких взяли участь українські компанії у співпраці з АЯУ у 2025-му** році. →

МІЖНАРОДНІ ВИСТАВКИ: ПРЯМИЙ ДОСТУП ДО РИНКУ

• **Fruit Logistica (5-9 лютого, Берлін)** - десятки B2B-зустрічей і нові комерційні контакти;

• **BIOFACH (11-14 лютого, Нюрнберг)** - АЯУ стала співорганізатором Національного Павільйону України для **24 українських операторів органічної продукції.**

• **Fruit Attraction (30 вересня – 2 жовтня, Мадрид)** та **Anuga (4-8 жовтня, Кельн)** — вихід на нові ринки, переговори з міжнародними мережами та переробниками та підписані контакти на експорт. Так, зокрема, компанія «Вест Бері» за результатами участі на Anuga 2025 підписала **2 контракти** на реалізацію **40 тонн** замороженої продукції.

Завдяки співпраці з АЯУ та підтримці партнерів члени Асоціації отримали змогу представити свої компанії в рамах колективних стендів на вигідних умовах: часткової фінансової підтримки від партнерів, а також інформаційної та організаційної – це ті переваги, які надає саме членство в Асоціації.

ПРОФЕСІЙНИЙ НЕТВОРКІНГ ТА ГАЛУЗЕВА ЕКСПЕРТИЗА

Представники АЯУ долучилися до **Fruitnet Berry Congress** у Нідерландах (13-14 березня), де обговорювалися ключові світові тренди ягідного ринку, ціноутворення, логістика та вимоги до якості. Отримані знання та контакти напряму працюють на підвищення конкурентоспроможності українських виробників.

БІЗНЕС-ТУРИ І ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД

У 2025 році Асоціація організувала для українських виробників низку міжнародних бізнес-турів:

• до **Нідерландів** - для переробників органічної плодово-ягідної продукції;

• до **Сербії** - технологічний тур для ягідників із фокусом на заморожування малини.

Це не теорія, а живий досвід, який виробники вже застосовують у своїй діяльності - від модернізації виробництва до підвищення якості продукції. →

АНАЛІТИКА ТА ПРОМОЦІЯ ЕКСПОРТУ

Важливою подією року став вихід оновленого каталогу **The Ukrainian Berry Industry 2025**, який став ефективним інструментом просування українських експортерів на міжнародних ринках і платформою для комунікації з іноземними партнерами.

Крім того, протягом року АЯУ регулярно робила **аналітичні звіти** щодо ситуації на ягідному ринку, тримаючи у фокусі цінові коливання, вплив погодних та інших факторів на виробництво й експорт українських ягід.

СИЛА СПІВПРАЦІ – У РЕЗУЛЬТАТАХ

Усі ці досягнення стали можливими завдяки спільній роботі АЯУ, її членів та підтримці вітчизняних і міжнародних проєктів, які пропонують виробникам підтримку та фінансування саме через членство в Асоціації.

Таким чином, будучи членом Асоціації «Ягідництво України» **українські ягідники отримали можливість:**

- **зменшувати індивідуальні витрати** на вихід на зовнішні ринки;
- отримувати **доступ до міжнародних подій** і **експертизи**;
- **посилювати переговорні позиції** українських компаній;
- формувати **сильний і впізнаваний бренд** української ягідної галузі.

2026-Й – РІК НОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ: долучайтеся до спільноти, що формує майбутнє галузі!

Членство в Асоціації «Ягідництво України» - це не лише участь у галузевих виставках та бізнес-турах. Це нові знання, професійна та освітня підтримка, шанс для українських аграріїв бути почутими на міжнародній арені.

У 2026-му році на вас очікує багато важливих подій, над підготовкою яких ми вже активно працюємо, та які регулярно анонсуватимемо на нашому сайті та в соцмережах. Тож якщо ви прагнете розвивати бізнес, виходити на нові ринки та бути частиною сильного галузевого об'єднання - долучайтеся до нас!

2026-Й РІК: ПЛАН ЗАХОДІВ ТА АКТИВНОСТЕЙ АСОЦІАЦІЇ «ЯГІДНИЦТВО УКРАЇНИ»

Асоціація «Ягідництво України» презентувала плани діяльності на 2026 рік, які спрямовані на посилення міжнародної присутності українського плодово-ягідного сектору, розвиток експорту, підвищення конкурентоспроможності виробників та поглиблення інтеграції України у світові агропродовольчі ринки.

Міжнародна присутність та експортне просування

Одним із ключових пріоритетів Асоціації у 2026 році залишається активне просування української плодово-ягідної продукції на міжнародних ринках. З цією метою заплановано організацію колективної участі українських компаній у провідних галузевих виставках світу.

Зокрема, Асоціація вже виступила співорганізатором Національного стенду України на **Fruit Logistica 2026** (4–6 лютого, Берлін), де було представлено виробників і переробників плодово-ягідної продукції, а також галузеві об'єднання, діяльність яких спрямована на розвиток і промоцію сектору.

Важливою подією став і Національний павільйон України на **Biofach 2026** (10–13 лютого, Нюрнберг) – найбільшій у світі виставці органічної продукції. У межах павільйону свою продукцію презентували 26 підприємств органічного сектору України, серед яких виробники та переробники органічних ягід, горіхів, фруктів, меду, вина, шоколаду та круп.

У другій половині року Асоціація планує організацію колективного стенду на **Fruit Attraction 2026** (6–8 жовтня, Мадрид, реєстрація - за посиланням),

а також колективних стендів замороженої та ready-to-eat продукції на **SIAL 2026** (17–21 жовтня, Париж, реєстрація - за посиланням) – одній із найбільших продовольчих виставок світу.

Бізнес-, технологічні та навчальні місії

У 2026 році Асоціація «Ягідництво України» також зосередиться на розвитку прямих контактів між українськими виробниками та європейськими партнерами.

Заплановано проведення комерційних (market-oriented) місій до **Франції та Бельгії** (посилання на реєстрацію - тут), основною метою яких стане налагодження B2B-співпраці, проведення переговорів із потенційними покупцями та формування передумов для довгострокових контрактів (зокрема, подібний бізнес-тур АЯУ за підтримки партнерів організовувала до Нідерландів у 2025-му, детальніше про який – на нашому сайті).

Окремий акцент буде зроблено на підвищенні технологічного рівня українських підприємств. Для цього Асоціація планує технологічні та навчальні місії до **Польщі та Болгарії** (реєстрація за посиланням), під час яких учасники зможуть ознайомитися з передовими практиками вирощування, збору, зберігання та переробки плодово-ягідної продукції (приклад подібного технологічного туру до Сербії у 2025-му році – за посиланням).

Аналітичні та комунікаційні інструменти галузі

Важливим напрямом діяльності у 2026 році стане оновлення **галузевих інформаційних інструментів.**

Асоціація працюватиме над оновленням **Каталогу постачальників супутніх товарів та послуг** для плодово-ягідного ринку та його інтеграцією на офіційному сайті.

Каталог має стати практичним інструментом для виробників і переробників, спрощуючи доступ до перевірених технологічних та сервісних рішень і пришвидшуючи ухвалення інвестиційних рішень.

Традиційно у 2026 році буде здійснено щорічне оновлення каталогу експортно-орієнтованих підприємств плодово-ягідного сектору України – **The Ukrainian Berry Industry Catalogue**.

Видання сприятиме підвищенню впізнаваності українських компаній на міжнародному ринку та формуванню довіри з боку іноземних партнерів і баєрів.

Освіта та експортна готовність

Окремим блоком діяльності Асоціації у 2026 році стане серія навчальних **тренінгів з питань харчової безпечності та сертифікації**. Вони будуть спрямовані на підвищення експортної готовності підприємств ягідного сектору та забезпечення їхньої відповідності вимогам міжнародних ринків і стандартів якості.

Детальніше анонси подій, а також дати, реєстрація та умови участі у заходах Асоціації – у наших постійних публікаціях на сайті та соцмережах.

Слідкуйте за нашими новинами та доєднуйтесь до участі!

FRUIT LOGISTICA 2026: УКРАЇНСЬКІ ВИРОБНИКИ ПРЕДСТАВИЛИ ПРОДУКЦІЮ В БЕРЛІНІ

Українські виробники плодово-ягідної продукції взяли участь у провідній світовій виставці Fruit Logistica 2026, що відбулася з 4-го по 6-те лютого 2025 року в Берліні (Німеччина), у складі Національного стенду України.

Fruit Logistica є ключовою міжнародною платформою для професіоналів плодоовочевого бізнесу та щороку об'єднує виробників, трейдерів, імпортерів і ритейлерів з усього світу.

Метою участі української делегації стало представлення експортного потенціалу вітчизняного агросектору, налагодження нових ділових контактів та розширення присутності української продукції на міжнародних ринках.

До складу колективного стенду увійшли 10 компаній та галузевих об'єднань:

1. Асоціація «Виробники лохини України»
2. Волинська ягідка, ТОВ
3. Голдбері, ТОВ
4. ГС «Спілка виробників та експортерів лохини»
5. Джи Пі Агро, ТОВ
6. Дунайський аграрій, ТОВ
7. Нікдарія, ТОВ
8. Укрсадвинпром, ГС
9. Сем ЕкоПак, ТОВ
10. IFG (Invita Frost Group)

У рамках виставки українські компанії презентували широкий асортимент продукції, орієнтованої на міжнародні ринки, зокрема:

Свіжі ягоди: лохина, полуниця, малина

Заморожені ягоди: лохина, полуниця, малина, ожина, журавлина, смородина, обліпиха та інші

Органічна продукція: сертифіковані органічні ягоди та плодоовочева продукція

Продукція з доданою вартістю: заморожені та підготовлені до експорту ягідні інгредієнти

Пакувальні та екологічні рішення для зберігання і транспортування плодоовочевої продукції

Результати участі

- Протягом виставки Національний стенд України відвідало понад **1500+** потенційних партнерів та трейдерів з Єгипту, Нідерландів, Румунії, Польщі, Литви, Боснії та Герцеговини, Бельгії, Швеції, Швейцарії, Франції, Німеччини, а також інших країн.
- Проведено близько **800+ B2B-зустрічей** та укладено низку домовленостей про нові контракти.
- Особливу увагу міжнародних закупівельників привернула заморожена ягідна продукція з України.

Таким чином, участь у Fruit Logistica 2026 стала важливим кроком для розширення експортних можливостей та формування довгострокових партнерств українських виробників на глобальному аграрному ринку.

Каталог українських експортерів ягідної продукції доступний за посиланням. Фотозвіт - на нашому сайті.

*Національний стенд України на Fruit Logistica 2026 організовано Асоціацією «Ягідництво України» у партнерстві з державною установою «Офіс з розвитку підприємництва та експорту», національним проєктом Дія.Бізнес, громадською спілкою «Асоціація садівників, виноградарів та виноробів України» (Укрсадвинпром), асоціацією «Виробники лохини України», під патронатом Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України та за підтримки Швейцарії в межах двох програм:

- Глобальної програми якості та стандартів в Україні (GQSP), що впроваджується Організацією Об'єднаних Націй з промислового розвитку (UNIDO);
- Швейцарської програми просування імпорту (SIPPO), що впроваджується Швейцарською фундацією технічного співробітництва з розвитку «Свісконтакт».

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПАВІЛЬЙОН УКРАЇНИ — НА BIOFACH 2026

З 10-го по 13-те лютого в Нюрнберзі (Німеччина) відбулася провідна міжнародна виставка органічної продукції - BIOFACH 2026.

Подія зібрала понад **35 000** імпортерів, баєрів та дистриб'юторів із близько **140 країн** світу та понад **2 300 експонентів**.

Цьогоріч Україна вкотре підтвердила статус надійного постачальника якісної органічної продукції та посилила свою присутність на міжнародному ринку.

Понад 1 200 відвідувачів експозиції: результати роботи Національного павільйону України

Національний павільйон України об'єднав **26 експортерів** органічної продукції із центральних, західних, південних, північних та східних регіонів України, що підтверджує широку географію розвитку органічного сектору й сталість виробництва, попри виклики повномасштабної війни.

Компанії представили широкий асортимент продукції — від органічної сировини до перероблених продуктів із вищою доданою вартістю: заморожені, сублімовані, сушені ягоди й фрукти, горіхи, насіння, мед, крупи, пластівці, каші, супи-пюре, сухі сніданки, соуси, соління, намазки, соки, пюре-концентрати й напої, фруктові рулети, пастилу, чипси, овочеві та фруктові інгредієнти, чаї, шоколадні батончики, драже, олії та інші продукти.

Учасники Національного павільйону України:

1. NUTS'N'GARDEN, ФГ (Київська обл.)
2. «АЛЬТЕ ФУДЗ», ТОВ (Київська обл.)
3. «Арніка Органік», ТОВ (Полтавська обл.)
4. «БРЕЙН БОКС», ТОВ (Київська обл.) (ROOTÉRA)
5. «ВАЙН КЛАБ БІОЛОГІСТ», ТОВ (Київська обл.)
6. «Вест Бері», ТОВ (Львівська обл.)
7. «Ві Ей Ай Оілз Фор Юкрейн», ТОВ (Миколаїв. обл.)
8. «Галекс-Агро», ПП (Житомирська обл.)
9. «Диво Ягода», ТОВ (Харківська обл.)
10. «Дунайський аграрій», ТОВ (Одеська обл.)
11. «Їжа для роздумів», ТОВ (Полтавська обл.)
12. «Кармалюк», ТОВ (Хмельницька обл.)
13. «Катанзаро Євразія», ТОВ (Альта Країна), (Одеська обл.)
14. Колчанов Д.С., ФОП (Meetty), (Полтавська обл.)
15. Курінний, ФОП (Янко-чай™) (Закарпатська обл.)
16. «Лаки-2017», ТОВ (Vega Land) (Вінницька обл.)
17. «Органік Експорт», ТОВ (Мед України), (Київ. обл.)
18. «ПАНФРУТ УКРАЇНА», ТОВ (Київська обл.)
19. «Поділляагробізнес», ТОВ (Вінницька обл.)
20. «Софія Натс», ТОВ (Черкаська обл.)
21. «Торіс», ТОВ (Волинська обл.)
22. «Укр-волнат», ТОВ (Хмельницька обл.)
23. «Укролія», (ТОВ Полтавська обл.)
24. «Фіто-Експорт», ПП (Одеська обл.)
25. «Хімекс», ТОВ (ProOrganica)
26. «ШАНС ВІК», ТЗОВ (Волинська обл.)

Протягом чотирьох днів українські експортери зустріли понад 1 250 відвідувачів та провели більш як 250 конструктивних B2B-зустрічей із потенційними партнерами з ЄС, Північної Америки та Азії. Серед країн, представники яких виявили зацікавленість до української органічної продукції, — Німеччина, Нідерланди, Швейцарія, Італія, Франція, Польща, Австрія, Чехія, Велика Британія, Іспанія, Литва, Латвія, Данія, Швеція, Канада, США, Японія, Корея, Індія, Марокко, Мексика, Чилі та інші.

За підсумками зустрічей налагоджено низку потенційних співпраць із іноземними трейдерами, переробними компаніями, дистриб'юторами та представниками роздрібних мереж. Частина контактів уже перейшла в стадію погодження специфікацій, цінової політики та обсягів постачання. Більше інформації та фотозвіт про захід - на сайті.

Відгуки учасників

Василь Люклян, «Лакі-2017»:
«Багато компаній з Франції, Нідерландів, Німеччини цікавляться нашою продукцією, і в найближчі тижні вже сподіваємося укласти контракти і почати відвантаження».

Олександр Титомир, ТОВ «Торіс»:
«Наша компанія вже втретє бере участь у Biofach і щоразу отримує гарні результати. Цього року налагодили контакти з компаніями з Польщі, Чехії та країн Балтії. Дякуємо за можливість розвиватися!»

Національний павільйон України на BIOFACH 2026 організовано Асоціацією «Ягідництво України», державною установою «Офіс з розвитку підприємництва та експорту», національним проєктом Дія.Бізнес під патронатом Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України й за підтримки Швейцарії в межах 3-х програм:

- Швейцарсько-української програми «Розвиток торгівлі з вищою доданою вартістю в органічному та молочному секторах України» (QFTP), що впроваджує Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) у партнерстві із SAFOSO AG (Швейцарія),
- Глобальної програми якості та стандартів в Україні (GQSP), що впроваджується Організацією Об'єднаних Націй з промислового розвитку (UNIDO),
- Швейцарської програми просування імпорту (SIPPO), ініційованої Державним секретаріатом Швейцарії з економічних питань (SECO), яку впроваджує Швейцарська фундація технічного співробітництва з розвитку «Свісконтакт».

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ БІЗНЕС-ТУР ДО СЕРБІЇ: УКРАЇНСЬКІ ЯГІДНИКИ ВИВЧАЛИ ДОСВІД ЗАМОРОЖУВАННЯ МАЛИНИ

З 2-го по 4-те грудня 2025 року відбувся технологічний бізнес-тур до Сербії для українських виробників та переробників ягід.

Поїздку організувала Асоціація «Ягідництво України» (АЯУ) за підтримки програми #SIPPO в Україні. Це вже друга бізнес-поїздка АЯУ у 2025 році, реалізована в у межах цієї співпраці.

Нагадаємо, що у травні 2025 року за підтримки SIPPO була проведена бізнес-місія до Нідерландів.

В начальному технологічному бізнес-турі взяли участь **п'ять українських компаній разом із представниками асоціації**, серед них:

«Диво-Ягода» (Харківська обл) - сучасне господарство повного циклу, що вирощує малину та суницю садову.

КБЗПТ (KB Freeze, Львівська обл) - підприємство з шокової заморозки та переробки ягід: малини, чорниці, журавлини, обліпихи тощо.

INSORTEX (Полтава) - інженерно-виробнича компанія, що створює обладнання для ягідного сектору: барботажні мийки, вібросита, калібратори, транспортери та ін.

«Фреш Беррі» (Миколаївщина) - провідний виробник замороженої вишні без кісточки.

«Голдбері» (Київщина) – господарство з вирощування суниці, малини та овочів. →

Учасники відвідали сербські підприємства, що спеціалізуються на вирощуванні та заморожуванні ягід, насамперед малини, а також ознайомилися з роботою сучасної інфраструктури холодної переробки – від невеликих холодильників до підприємств, здатних заморожувати до 30% національного врожаю малини.

Попри те, що Україна є прямим конкурентом Сербії на світовому ринку малини, сербські колеги продемонстрували високу відкритість і готовність до обміну досвідом: проводили детальні екскурсії виробничими майданчиками, ділилися технологічними рішеннями та відповідали на запитання українських фахівців.

Другий день візиту був присвячений професійному тренінгу на базі Інституту садівництва в місті Чачак.

Під час туру учасники відзначили низку особливостей сербського ягідного сектору, багато з яких є близькими й для України. Малина залишається ключовою культурою переробної галузі. Переважають літні сорти (близько 80%), найпопулярніший – Вілламет, а збір ягоди в теплицях триває до кінця грудня.

Цікавим є те, що основними постачальниками сировини для переробки залишаються дрібні господарства населення із середньою площею близько 0,1 га, тоді як великі комерційні плантації рідко перевищують 30 га. Спроби масштабної кооперації виробників у Сербії поки що не дали очікуваного результату через різні технологічні підходи та неоднорідну якість ягоди.

«Ми щиро вдячні нашим партнерам за надану можливість для наших переробників почерпнути новий досвід на прикладі практичних кейсів. Учасники наочно побачили повний виробничий ланцюг: від поля до заморозки, могли ставити "незручні" запитання й порівнювати підходи різних країн. Для українських виробників і переробників це можливість не копіювати, а усвідомлено адаптувати рішення, які працюють у конкурентному середовищі, та підвищувати ефективність власного бізнесу. Сподіваємося і на подальшу плідну співпрацю із швейцарськими партнерами в рамках програми зі сприяння імпорту SIPPO», - **Любов Білобрух, виконавча директорка Асоціації «Ягідництво України».**

Більше про бізнес-тур - на нашому сайті;
Відгуки учасників – стор. 16 →

Бізнес-тур організовано Асоціацією «Ягідництво України» за підтримки Швейцарської програми просування імпорту (SIPPO), що впроваджує Швейцарська фундація технічного співробітництва з розвитку «Свісконтакт».

ВІДГУКИ УЧАСНИКІВ ТЕХНОЛОГІЧНОГО БІЗНЕС-ТУРУ ДО СЕРБІЇ:

Віталій Васильєв, ТОВ «Диво-Ягода»
«Тур дав можливість побачити інші підходи до виробництва. Є багато моментів, які відрізняються від українських технологічних рішень, і які ми плануємо адаптувати у себе. Це був дуже корисний навчальний досвід. Дякую АЯУ за організацію!

Вадим Васильєв, ТОВ «Диво-Ягода»
Ми отримали практичний досвід і по-новому подивилися на окремі аспекти заморозки, яка є нашим основним напрямком. Хотілося б, щоб такі професійні поїздки відбувалися частіше».

Максим Колосов, ТОВ «Фреш Беррі»
«Отримали багато інформації з переробних підприємств та інституту садівництва. Побачили мінуси, які є у сербському виробництві, тож будемо акцентувати на цьому увагу у своїй переробці та вирощуванні. Дякуємо асоціації за таку можливість!»

Роман Вуйків, КБЗПТ
«У Сербії був уперше. Побачив технології переробки та заморозки ягід, зокрема малини і фасування. У багатьох моментах очікування навіть перевищили реальність. Для молодої компанії такі тематичні тури – це можливість швидше накопичувати досвід».

Руслан Романюк, ТОВ «Голдбері»
«Поїздка залишила багато позитивних вражень. Ми побачили весь ланцюг – від вирощування до зберігання і переробки малини. Дякую АЯУ та організаторам за можливість побачити "мекку" малини зсередини».

Сергій Клещар, INSORTEX
«Тур дав змогу глибше ознайомитися з технологіями переробки ягід у Сербії. Отримані знання та досвід допоможуть нам створювати обладнання, яке ще краще відповідатиме потребам наших клієнтів».

Далєр Саідов, INSORTEX
«Завдяки АЯУ ми змогли ознайомитися з організацією ягідного виробництва в Сербії: українські виробники й наші технологічні рішення вже перебувають на гідному рівні, і ми можемо запропонувати сербським партнерам власні рішення з автоматизації».

Володимир Чорнобай, ТОВ «Голдбері»
«Побачили багато переробних підприємств і сучасних технологічних рішень. Український потенціал у найближчі роки має всі шанси суттєво зрости, і вже найближчим часом перевершити ті підприємства, які нас приймали. Дякую АЯУ за професійний підхід».

АСОЦІАЦІЯ «ЯГІДНИЦТВО УКРАЇНИ» ВИСТУПИЛА ПАРТНЕРОМ НА МІЖНАРОДНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ SMART BERRY CONGRESS 2025

Міжнародна ягідна науково-практична конференція, організована медіагрупою «Технології та інновації» (журнал «Ягідник»), відбулася 11–12 грудня 2025 року в Києві.

В заході взяли участь близько 300 провідних представників ягідного та садівничого бізнесу, технологічного сектору, переробників, експортерів і дослідників з усіх регіонів України.

У програмі події також відбувся Конгрес «Сила холоду: ефективні рішення для бізнесу», присвячений сучасним підходам до заморожування та зберігання продукції. Головним галузевим партнером Конгресу стала Асоціація «Ягідництво України» (АЯУ).

Крім того, **президентка АЯУ Ірина КУХТІНА** в рамках конференції виступила із презентацією, в якій розкрила стратегію розвитку українського ягідного сектору через комбінацію сучасних технологій, ефективного маркетингу та об'єднання виробників. Спікерка показала, як бренд «Ukrainian Berry» може стати символом якості та стабільності на світовому ринку, забезпечуючи перехід від сировинної продукції до брендованої присутності.

Паралельно діяла масштабна виставка інновацій та обладнання в сфері ягідництва, де провідні компанії представили добрива, засоби захисту рослин, системи сортування та заморожування ягід, обладнання для механізації плантацій, а також різноманітну перероблену продукцію.

Наступного дня, 12 грудня, стартувало навчання у новоствореній Berry&Fruit Academy, з провідними міжнародними експертами. Інша група учасників, у рамках бізнес-туру, відвідала провідні ягідні підприємства регіону — «Фруктовий сад АТ» та «Вауберрі».

Більше про захід – читайте на нашому сайті.

ПІДСУМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ГРАНТОВИХ ПРОГРАМ ДЛЯ САДІВНИЧО-ЯГІДНОГО СЕКТОРУ-2025

Асоціація «Ягідництво України» взяла участь у засіданні робочої групи Мінекономіки з питань розвитку садівництва

Представники Асоціації «Ягідництво України» взяли участь у засіданні робочої групи з питань розвитку садівництва, яке відбулося 22-го січня 2026 року під головуванням Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України.

Засідання було присвячене підбиттю підсумків реалізації державних грантових програм, обговоренню змін до нормативної бази, а також актуальному стану садівничо-ягідного сектору за результатами сезону 2025 року.

У ході засідання учасники розглянули низку ключових питань, зокрема:

Ключові результати реалізації грантових програм (2022–2025)

За інформацією, представленою Міністерством, упродовж 2022–2025 років у межах програми підтримки садівництва, ягідництва та виноградарства:

- ухвалено **295 рішень про надання грантів;**
- загальна сума наданої підтримки склала понад **1,12 млрд грн;**
- заплановано на **2026 рік - 235 000 млн грн**
- закладено **3 770,9 га** нових багаторічних насаджень у **19 областях України;**
- створено **1 163 постійних робочих місця та 36 532 сезонних робочих місця**

Найбільша кількість грантів реалізується у Закарпатській області, а серед лідерів також Вінницька, Київська, Житомирська, Львівська та Івано-Франківська області. .

Структура нових насаджень

Найбільші площі нових насаджень за 2022–2025 роки припадають на:

- горіхоплідні культури (ліщина, волоський горіх тощо);
- яблуню;
- лохину та чорницю;
- малину;
- суницю садову.

Тепличне господарство: окремий напрям підтримки

Окремо на засіданні було представлено результати реалізації грантової програми для розвитку тепличного господарства за 2022–2025 роки.

- надано **95 грантів** на суму **495,2 млн грн;**
- заплановано на **2026 рік**: **230 000 млн грн**
- створено **тепличні комплекси на площі 117,3 га;**
- створено **865 постій. та 860 сезон. робочих місць;**
- найбільша кількість проєктів реалізується у Київській області.

Продовження → на нашому сайті

АСОЦІАЦІЯ «ЯГІДНИЦТВО УКРАЇНИ» З УКРАЇНСЬКИМИ ЯГІДНИКАМИ – НА GULFOOD 2026

З **26 по 30 січня 2026 року в Дубаї (ОАЕ) відбулася одна з найбільших у світі виставок харчових продуктів Gulfood 2026,** яка щороку об'єднує тисячі виробників, трейдерів та закупівельників з усіх куточків планети. На стенді було представлено понад 50 українських компаній, серед яких 14 виробників органічної продукції та 7 виробників ягід і горіхів.

На колективному стенді українських органічних виробників були присутні і представники Асоціації «Ягідництво України», зокрема - **президентка Асоціації Ірина Кухтіна**, з метою підтримки ягідників та сприянню в налагодженні нових контактів та експортних зв'язків.

Перелік учасників, партнерів, та детальніша інформація про захід - на нашому сайті.

Денис МИРОНОВ
аналітик Асоціації «Ягідництво України»

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ЯГОДАМИ УКРАЇНИ У СЕЗОНІ 2025-ГО: ДИНАМІКА ТА РИНКИ ОСНОВНИХ ПАРТНЕРІВ

Україна є одним із провідних експортерів свіжої та замороженої ягоди в Європі. Зміни у внутрішньому виробництві та коливання врожайності безпосередньо впливають на зовнішні ринки, тому потребують системного аналізу для розуміння подальших тенденцій.

2025 рік характеризується суттєвими змінами у зовнішній торгівлі українськими ягодами. Ключовим фактором стали несприятливі погодні умови протягом сезону. Зокрема, три хвилі весняних заморозків негативно вплинули на формування врожаю, особливо у сегменті відкритого ґрунту.

Додатковим фактором стали ливневі дощі з градом у літній період, що призвело до часткової втрати врожаю та погіршення його якості в окремих регіонах. У результаті спостерігалося скорочення пропозиції, зміщення термінів збору та нерівномірне відновлення врожайності, що безпосередньо відобразилося на обсягах і структурі торговельних потоків.

Денис Миронов, аналітик «Асоціації «Ягідництво України», проаналізував динаміку імпорту та експорту ягід України у 2025-му з акцентом на фактичні зміни обсягів і напрямків торгівлі, а також тенденції щодо зовнішньої торгівлі ключових торговельних партнерів України — Польщі та Німеччини, які формують основний попит на українську продукцію та суттєво впливають на ринкову кон'юнктуру.

Нижче - ключові тези з аналітичного огляду:

Україна:

- Експорт малини на старті сезону скоротився удвічі, свіжа майже не постачалась.
- Суниця перекрила попит лише в червні; імпорт зріс у 1,5 рази.
- Заморожена смородина — падіння експорту майже у 5 разів.
- Лохина: стабільна свіжа, але значний спад у замороженому сегменті.

Польща:

- Закупівлі української малини зросли до рівня 2022 року.
- Лохина: поступове заміщення української продукції канадською.
- Українська малина покриває дефіцит і часто реекспортується.
- Липневий імпорт лохини був слабким через нижчі українські обсяги.

Німеччина:

- Скорочення поставок із України підвищило ціни на малину.
- Сербія не компенсувала дефіцит, ринок залишився обмеженим у пропозиції.
- Лохина: прогалину від України не закрили ні Марокко, ні Перу.
- Ринок демонструє високу чутливість до українських сезонних коливань.

Повний аналітичний звіт щодо ситуації з зовнішньою торгівлею українськими ягодами в сезоні 2025-го року із графіками по обсягах експортованої ягоди – дивіться на нашому сайті.

Малинова галузь Сербії: динаміка, структурні виклики та вектори розвитку

Д-р Александар ЛЕПОСАВИЧ,
«Інститут садівництва», м. Чачак

Сербія традиційно входить до числа ключових світових виробників і експортерів малини, передусім у сегменті замороженої продукції.

Наші партнери з сербського «Інституту садівництва» м. Чачак, які приймали представників нашої асоціації разом з українськими переробниками плодово-ягідної продукції в рамках технологічного бізнес-туру в Сербії, ексклюзивно для АЯУ поділились аналітичними даними та поглядом щодо ситуації в малиновій галузі Сербії в розрізі останніх років.

Період з початку 2000-х років до 2025 року демонструє не лише фази стрімкого зростання виробництва малини в Сербії, а й поступове накопичення структурних проблем, що визначають подальші перспективи галузі.

Упродовж останніх десятиліть виробництво малини в Сербії розвивалося хвилеподібно. Пікові роки (2002, 2012, окремі сезони після 2015 року) характеризувалися обсягами валового збору на рівні 65–70 тис. тонн і

більше. Ці показники закріпили за Сербією репутацію одного з глобальних лідерів ринку.

Однак після 2018–2020 років стабільність виробництва послабилася. Посилення кліматичних ризиків, зношеність насаджень і проблеми з посадковим матеріалом призвели до відчутних коливань урожайності. Очікування щодо 2024 р. - менш ніж 50 тис. т — стали символом переходу галузі від фази кількісного зростання до етапу невизначеності та переосмислення виробничої моделі.

Період	Найнижчий	Найвищий	Середній
1981–1990	17,047 (1981)	66,719 (1990)	34,834
1991–2000	41,117 (1991)	64,680 (1999)	50,907
2001–2010	59,000 (2005)	94,366 (2002)	75,145
2011–2020	42,300 (2012)	110,000 (2015)	68,400

Структура виробничої бази

За останні роки фактична площа виробництва малини оцінюється приблизно в 11 000 гектарів, що відрізняється від офіційних даних, які вказують на те, що малину в Сербії вирощують приблизно на 19 000 га. Проте сам розмір площ дедалі менше визначає кінцевий результат. Ключовими факторами стають якість насаджень, рівень агротехнологій та адаптація до погодних стресів.

Клімат як системний фактор ризику

Однією з головних причин нестабільності виробництва залишається висока залежність від кліматичних умов. Весняні заморозки, періоди екстремальної спеки та дефіцит опадів безпосередньо впливають як на обсяг урожаю, так і на його якість. У нових кліматичних реаліях традиційні технології вирощування дедалі частіше виявляються недостатніми, що змушує виробників переглядати підходи до зрошення, захисту рослин і вибору сортів.

Посадковий матеріал і сортова політика

Хронічною проблемою сербської малинової галузі залишається дефіцит якісного, сертифікованого посадкового матеріалу, що є характерним для більшості європейських країн. Старіння плантацій, вірусні захворювання та обмежений доступ до сучасних сортів негативно позначаються на продуктивності.

У відповідь на це наукова спільнота та галузеві інституції акцентують увагу на:

• клональній селекції та санації існуючих сортів;

• виведенні нових сортів, адаптованих до змін клімату;

• розробці універсальних сортів, придатних для різних каналів збуту, від переробки до свіжого ринку.

Експортна орієнтація та ринковий контекст

Експорт замороженої малини залишається фундаментом сербської галузі. Країни ЄС, зокрема Німеччина, є ключовими ринками збуту, а частка сербської малини в їхньому імпорті слугує індикатором конкурентоспроможності сектору. →

Експорт замороженої малини з Республіки Сербії – ключові ринки

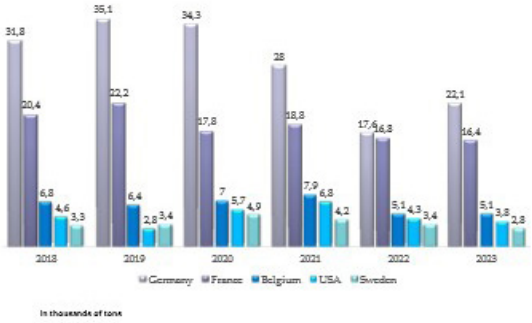

Частка імпорту малини в загальному обсязі імпорту малини до Німеччини, у %

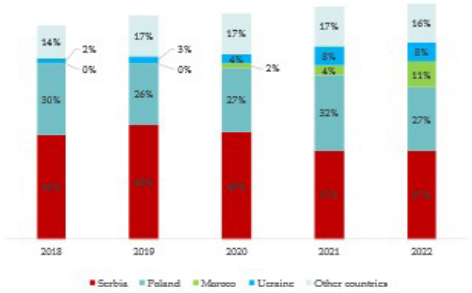

Водночас виробники та експортери дедалі гостріше відчувають тиск з боку макроекономічних факторів. За даними 2025 року, однією з найбільших проблем для експортерів став високий обмінний курс сербського динара відносно євро, що знижує експортну маржинальність навіть за відносно високих світових цін.

2025 рік: дві протилежні ситуації

За оцінкою д-ра Лепасовича, ситуацію в малиновій галузі Сербії у 2025-му можна охарактеризувати як поєднання серйозних викликів і водночас позитивних зрушень.

Проблемні аспекти:

• висока собівартість виробництва;

• валютні ризики для експортерів;

• зростання вимог клієнтів без пропорційного зростання доходів виробників.

Позитивні тенденції:

• суворе впровадження схем сертифікації посадкового матеріалу (EPPO 4/10, добазовий та базовий матеріал);

• ширше використання зрошувальних систем, адаптованих до погодних умов та потреб рослин;

• впровадження чітких протоколів збору врожаю відповідно до вимог клієнтів;

• посилення санітарно-гігієнічного контролю на всіх етапах виробництва.

Якість, безпека та інновації

Особлива увага приділяється якості та безпеці продукції, враховуючи, що малина є важливим компонентом дитячого харчування. Це вимагає суворого дотримання стандартів, а також розробки нових продуктів та технологій переробки, здатних створювати додану вартість та відкривати доступ до нових ринків.

Висновки

Період до 2025 року став для сербської малинової галузі переломним. Епоха екстенсивного зростання, заснованого переважно на розширенні площ і високому попиті, поступається місцем етапу, де вирішальними є якість, технологічність, сертифікація та економічна стійкість.

Подальша конкурентоспроможність Сербії на світовому ринку малини залежатиме від здатності галузі адаптуватися до кліматичних змін, оновлювати сортову базу, знижувати виробничі ризики та ефективно реагувати на дедалі жорсткіші вимоги міжнародних ринків.

Технологічні досягнення у вирощуванні ягід і овочів в Україні та світі у 2025-му році

Огляд технологічних інновацій для агросектору від експертів АЯУ

В усьому світі — і дедалі більше в Україні — виробники переходять від реактивного землеробства до систем, які спроєктовані, контрольовані та оптимізовані на всіх етапах виробничого ланцюга.

В нашому огляді йдеться не про перелік окремих ґаджетів, а про те, як трансформується весь ланцюг виробництва — і чому ці зміни мають особливе значення для ролі України на глобальних продовольчих ринках.

Від випадкової селекції — до селекції за проєктом

Протягом десятиліть покращення ягідних і овочевих культур означало повільні селекційні цикли та значну частку випадковості. У 2025 році ця парадигма починає змінюватися.

Дослідники продемонстрували високоточне редагування генів CRISPR у суниці садовій — одній із найскладніших з генетичної точки зору плодових культур. Це може звучати як генетична модифікація, але принципово відрізняється від класичних ГМО: замість внесення чужорідної ДНК такі підходи тонко налаштовують власні гени рослини, у спосіб, який теоретично можливий і в природі, але потребував би значно більше часу. Для суниці — культури ніжної, чутливої до спеки та з коротким терміном зберігання — це відкриває можливості цілеспрямовано покращувати щільність ягід, стабільність забарвлення, лежкість і стійкість до хвороб.

Паралельно комерційні селекційні програми виводять нові хворобостійкі, нейтральноденні сорти суниці, адаптовані до органічного та низьковитратного виробництва. Ці сорти відображають ширший зсув у підходах до селекції: генетика формується вже не лише під врожайність, а й під реальні виробничі умови — дефіцит робочої сили, обмеження на засоби захисту, кліматичні стреси та вимоги експортної логістики.

Джерело: OUP Academic →

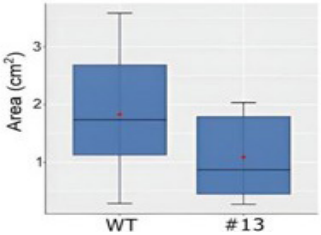

Теплостійкі сорти салату

Овочеві культури рухаються схожим шляхом. Теплостійкі сорти салату, випробувані у 2025 році, безпосередньо відповідають на зростаючу проблему: листкові овочі є одними з перших культур, що втрачають урожай під час хвиль спеки. Селекція, спрямована на кліматичну стій-

кість, дедалі менше стосується далеких майбутніх сценаріїв і дедалі більше — виживання наступного сезону.

Для України ці зміни не є абстрактними. В умовах зростання температур і жорстких вимог експортних ринків до стабільності якості, генетика — особливо точна селекція без використання ГМО — стає одним із ключових інструментів конкурентоспроможності.

Джерело: Seed Security Canada

Революція в сортах і у способах вирощування

Хоча генетика визначає потенціал культури, саме системи вирощування вирішують, чи буде цей потенціал реалізовано. У 2025 році виробниче середовище стає дедалі більш контрольованим — і дедалі більш інтелектуальним.

Одним із найочевидніших сигналів цих змін стала комерціалізація вертикального вирощування суниці. Ще нещодавно багатоярусні закриті системи з цілорічним виробництвом ягід здавалися нереалістичними через високу вартість і складність. Проте запущені у 2025 році промислові проєкти довели: для високовартісних і делікатних культур повний контроль умов середовища може бути економічно виправданим — особливо поблизу великих міських ринків.

Джерело: totalnews Plenty

Тепличні системи «прислухаються» до рослин

Навіть у традиційних теплицях керування вже не обмежується лише температурою повітря та вологістю. Нові системи починають враховувати сигнали реакції самих рослин, фактично дозволяючи культурі «підказувати» оптимальні кліматичні рішення. Замість того щоб реагувати вже після виникнення стресу, виробники можуть коригувати умови на основі того, як рослини реально відповідають на середовище.

Джерело: Gardin

Паралельно дослідники створюють цифрові двійники теплиць із суницею — віртуальні копії, які моделюють повітряні потоки, температурні градієнти та реакції рослин у тривимірному просторі. Використовуючи штучний інтелект для визначення того, де саме датчики дають найбільшу цінність, такі системи обіцяють точніше керування за нижчої вартості.

Джерело: MDPI

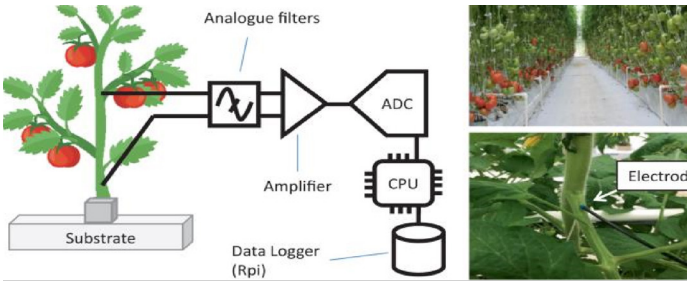

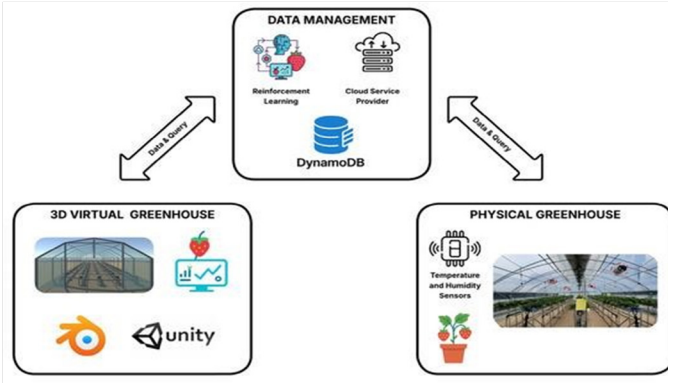

Для українських виробників, які переходять від простих плівкових тунелів до сучасних теплиць, ця еволюція пропонує своєрідний «короткий шлях»: менше помилок, швидше навчання та передбачуваніші результати. →

Автоматизація переходить із розряду новинок у категорію необхідності

Мало які сфери так чітко оголюють вузькі місця, як робоча сила. Збирання ягід, зокрема суниці, залишається однією з найбільш трудомістких операцій у сільському господарстві. У 2025 році роботизовані збирачі суниці перетнули символічну межу: під час промислових випробувань вони досягли темпів збирання, співставних із людською працею.

Це не означає, що господарства раптово стануть безлюдними. Проте це означає, що планування збирання врожаю змінюється. Роботи не втомлюються, не пропускають змін і можуть працювати вночі — чинники, які набувають дедалі більшого значення на напружених ринках праці, таких як український.

Джерело: Harvest CROO Robotics зображення dogtooth

AI-кероване лазерне прополювання та виявлення хвороб за допомогою дронів

Автоматизація змінює не лише збирання врожаю, а й підходи до управління полем. Лазерні системи прополювання з підтримкою ШІ вже здатні ідентифікувати та знищувати сотні тисяч бур'янів за годину без застосування гербіцидів. Для виробників овочів, які стикаються зі стійкістю бур'янів до хімічних препаратів і зростанням витрат на ручну працю, ця технологія означає структурну зміну, а не просто чергове вдосконалення.

Джерело: Tom's Hardware

Водночас дрони, оснащені моделями штучного інтелекту, здійснюють обльоти плантацій лохини, виявляючи закономірності розвитку хвороб, невидимі для людського ока. Замість того щоб обходити ряди й діяти навмання, виробники можуть втручатися на ранніх етапах — до того, як втрати стануть незворотними.

Джерело: Italian Berry

Разом ці інструменти окреслюють майбутнє, у якому людська праця залишається необхідною, але точність поступово замінює грубу фізичну силу.

Тиха трансформація зі стратегічними наслідками

Якщо розглядати кожну з цих інновацій окремо, жодна з них не є універсальним рішенням. Проте разом вони формують чітку картину: у

2025 році виробництво ягід та овочів стає спроєктованим, контрольованим, автоматизованим і «подовженим» у часі.

Для України можливість полягає не в одночасному впровадженні всіх технологій, а в точковій інтеграції рішень у критичних місцях ланцюга — генетики для стійкості, розумних систем вирощування для ефективності, автоматизації для зниження ризиків, пов'язаних із робочою силою, та післязбиральних технологій для збереження доданої вартості.

Ті, хто зможе реалізувати цей підхід, не просто вирощуватимуть більше продукції. Вони вирощуватимуть продукцію, яка далі транспортується, довше зберігається і конкурує якістю, а не лише ціною.

Роман ВУЙКІВ
директор КБЗПТ

«УКРАЇНСЬКИМ ВИРОБНИКАМ ВАРТО НЕ ТІЛЬКИ КОНКУРУВАТИ МІЖ СОБОЮ, А Й СПІВПРАЦЮВАТИ, І ДІЛИТИСЯ ДОСВІДОМ»

Коли у травні 2022 року в Україні тривала повномасштабна війна, більшість бізнесів намагалися вижити. А в Кам'янці-Бузькій на Львівщині в цей час лише закладали фундамент майбутнього ягідного заводу. Без гучних анонсів, без пафосу - просто почали будувати. *«Ми планували це ще до війни. А вже у квітні 2022-го власником було прийняте рішення: будувати, попри все»,* – згадує **Роман Вуйків, директор Кам'янка-Бузького заводу продовольчих товарів (КБЗПТ).**

Сьогодні КБЗПТ – це сучасне підприємство із тунельною заморозкою, експортними контрактами та чітким баченням розвитку. І значну роль у цьому зіграла співпраця з Асоціацією «Ягідництво України».

Від руїн – до сучасного виробництва

На місці нинішнього заводу колись справді існувало підприємство з такою ж назвою. Але до моменту початку будівництва від нього залишилися лише руїни. *«Це не той завод, який ми купили і відновили. Все було поруйновне, і ми будували фактично з нуля».*

Роман Вуйків прийшов на підприємство з першого дня і безпосередньо керував будівництвом. Великою мірою на ньому і лежала відповідальність за проєкт – від технологічних рішень до відповідності стандартам безпечності. Вже на етапі проєктування було враховано всі вимоги міжнародних стандартів.

Перші ягоди – через рік після фундаменту

Будівництво стартувало у 2022 році, а вже наприкінці серпня 2023-го завод заморозив першу ягоду.

«Ми буквально кілька днів попрацювали, заморозили невеликі обсяги для партнерів. Це був, швидше, тест», – розповідає Вуйків.

Повноцінний сезон стартував у 2024 році. Підприємство активно надавало послуги заморожування для експортерів, паралельно навчаючись і відпрацьовуючи технологічні процеси. Частково почали закуповувати ягоду і для власних контрактів. Основна спеціалізація – малина.

Малина як стратегічний вибір

Акцент на малині для КБЗПТ був свідомим і прагматичним рішенням.

«Для нашого регіону це найбільш доступна ягода. На Львівщині малини все ж більше, ніж інших культур», – пояснює директор.

Загальна потужність заводу:

- 3 т/ год тунельної заморозки, 50 т/ на добу
- холодильні склади зберігання – більше 4 тис. палетомісць (–20 °C)

Окрім малини, у менших обсягах заморожують полуни-

цю, вишню, іншу плодово-ягідну продукцію. Але саме малина залишається ключовим продуктом.

Від послуг – до експорту напряму

Перші експортні поставки КБЗПТ здійснив на початку 2025 року – фура замороженої ягоди пішла до Литви. Вже згодом основними партнерами стали німецькі компанії.

«Намагаємось знаходити кінцевих покупців на свою продукцію – переробників, мережі, менше трейдерів», – наголошує Вуйків.

Завод працює з фасуванням 2,5 кг, орієнтованим на супермаркети та харчову промисловість ЄС.

Бізнес-тури з Асоціацією «Ягідництво України»: практична користь й унікальний досвід

Важливою частиною професійного розвитку для керівника КБЗПТ стала участь у бізнес-турах, організованих Асоціацією «Ягідництво України». Першою стала поїздка на галузеві підприємства Нідерландів у травні 2025-го року, яка дала змогу напряму поспілкуватися з потенційними європейськими покупцями та зрозуміти, як мислить кінцевий клієнт, а також трейдер.

До того ж, завдяки налагодженим під час туру новим бізнес-контактам, завод пройшов аудит від іноземного байєра - на замовлення виробника, чию продукцію переробляють на КБЗПТ.

«Для мене, як для новачка в цій сфері, такі поїздки - тури є дуже пізнавальними і важливими. Самому потрапити на такі підприємства і зустрітись з такою кількістю цікавих людей дуже важко, або навіть не можливо», – зізнається директор.

Сербія: технологія замороженої малини як «еталон»

Сербія стала окремим відкриттям. Роман зізнається, що завдяки підтримці Асоціації та донорів він отримав унікальну можливість відвідати галузеві підприємства країни, яка є безумовним європейським лідером напряму.

«Серби – одні з лідерів у замороженій малині. Не тому, що в них краще обладнання, а через підходи. Не маючи достатнього досвіду, мені було цікаво абсолютно все: розуміти і їхні технології переробки, і на якому обладнанні працюють. Для нас організували навіть лекцію від професора аграрного університету, де він досить ґрунтовно розповідав про всі особливості заморожування – ми отримали унікальну інформацію від найкращих професіоналів».

У підсумку, учасники туру:

- побачили роботу підприємств із дрібним фасуванням;
- розібралися в причинах якості сербської малини;
- отримали консультації від місцевих технологів і професорів.

Саме там керівник КБЗПТ остаточно переконався: майбутнє – за прямим виходом на кінцевого покупця і контролем якості від поля до упаковки.

«Серби застосовують максимально дрібне фасування, і це було для нас особливо цікавим. Адже таке фасування – має свої особливості, тож я намагався зрозуміти всі нюанси застосовуваних ними технологій і технік. Таке фасування дає можливість продавати напряму кінцевому покупцеві, а не трейдерам, що, безумовно, вигідніше.

Також цікавим було познайомитись з технологіями глибшої переробки. Це всі ті речі, до яких ми сьогодні прагнемо, тож досвід сербських колег нам став вкрай необхідним».

Виклики ринку: сировина і конкуренція

Роман Вуйків відверто говорить про проблеми ринку замороженої малини в Україні:

- дефіцит якісної сировини;
- велика кількість дрібних переробників
- складна логістика від виробника до заводу;
- різнорідність сортів у дрібних господарствах.

«Чим довша логістика – тим нижча якість, тож важливо думати в напрямі її скорочення.

Що ж до сировини, яку сьогодні пропонують українські виробники, то її реально не вистачає щоб покрити попит

усієї кількості переробних підприємств, які з'являються. Проблемою є і неоднорідність ягід, що викликає складнощі для якісної переробки. Ми закуповуємо від дрібних виробників (саме таких переважна більшість), кожен з яких вирощує різні сорти, застосовує різні підходи, тож ягоди виходять різного калібру і якості.

Виходом із ситуації ми вбачаємо в налагодженні прямої співпраці між фермером і переробником. Маємо уже в цьому, хоч не великий, але досвід такої співпраці як з фермерськими господарствами, так і з малими сільгоспвиробниками. Маючи певні площі насаджень малини та лохини, готові ділиться досвідом вирощування, технології, поливу, живлення рослин. Більше того, ми зацікавлені допомагати людям вирощувати якісну ягоду і готові їх у цьому активно підтримувати».

Плани на 2026 рік і далі

Аби покрити брак сировини, на підприємстві задумуються над збільшенням вирощування власної ягоди. Крім того вважають цікавим напрямком переробку інших культур, зокрема, овочевих, а також вишні.

«В Україні існує брак вишні, ми її навіть для внутрішнього споживання закуповуємо. А між тим, це цікава культура з погляду того, що не вимагає виключно ручного збору. Саме в бізнес-турі по Сербії ми познайомились із українським підприємцем, який займається вишнею, успішно застосовуючи механізований збір. Думаю, цей напрям досить перспективний».

Окрім вирощування, підприємство цікавиться також подальшою глибшою переробкою своєї продукції. І, звичайно, планує виходити на нові ринки ЄС відповідно до наявної сертифікації.

Про співпрацю і майбутнє галузі

На завершення Роман Вуйків формулює, можливо, ключову думку для всієї галузі:

«Українцям варто менше конкурувати між собою і більше вчитися разом. Співпраця, обмін досвідом, поїздки – це реальна користь. І, до речі, найбільша користь для мене особисто з поїздок які нам організувала Асоціація, - це знайомство з колегами українцями, які теж були учасниками турів. Мав за честь бути в компанії таких великих людей, які попри війну, попри всі труднощі активно працюють і розвиваються. Відкрито запрошуємо колег відвідати наше підприємство і готові передавати свій досвід іншим: Бо побудувати завод – це лише початок. Але робити бізнес, налагодити всі процеси – це глибока експертиза, якою ми завжди готові ділитися».

Далєр САІДОВ, керівник INSORTEX:

«НАШЕ ОБЛАДНАННЯ ВЖЕ БАГАТО В ЧОМУ ПЕРЕВАЖАЄ ІНОЗЕМНЕ, УКРАЇНІ Є ЧИМ ПИШАТИСЯ!»

Українське ягідництво сьогодні - це не лише про вирощування. Це про переробку, автоматизацію, додану вартість і конкуренцію на глобальному ринку.

Саме в цій точці перетину агробізнесу та інженерних інновацій працює член Асоціації «Ягідництво України» - компанія INSORTEX: український виробник обладнання для сортування, переробки та фасування ягід, який за кілька років пройшов шлях від невеликої команди до лідера з обладнання в Україні, з експортними контрактами та власними технологічними розробками.

Бізнес, що народився у кризі – і навчився працювати в ній

INSORTEX була заснована у 2019 році – напередодні пандемії COVID-19, а згодом пережила і повномасштабну війну.

«Ми починали в надзвичайно складний період. Але, мабуть, саме це змусило нас одразу думати не шаблонно, а шукати реальні рішення для клієнтів», – згадує засновник і директор компанії Далєр Саідов.

Початкова команда складалася з п'яти осіб, а перші замовлення були максимально прикладними – обладнання, яке мало вирішити конкретну проблему фермера. Саме такий підхід – не просто обладнання, а комплексне рішення для бізнесу – із консультаціями і супроводом, під потреби кожного клієнта - зберігся і сьогодні.

Ягідний сектор як точка фокусу

Перші замовлення на обладнання для миття та інспекції полуниці стали для компанії відправною точкою у ягідному напрямі.

«Наші перші клієнти – компанія «Оріль-Еко», попрацювавши з нами перший сезон, залишились з нами і дали рекомендації іншим фермерам – так і почали розвиватися», - говорить Далєр Саідов.

Сарафанне радіо спрацювало швидко, компанія почала глибше занурюватися у специфіку різних культур, сортів і технологічних процесів.

«Ми почали активно вивчати продукцію наших конкурентів на польському ринку, в інших країнах. Проте не копіювали, а завжди дослуховувалися до потреб і проблем фермерів – щоб вдосконалювати їхнє виробництво, кожне з яких має свою специфіку».

Спочатку кількість замовлень коливалась залежно від сезонності, здебільшого виробництво працювало у весняно-літній період. То ж в компанії почали шукати ідеї для забезпечення роботою підприємства цілорічно.

«Ми стали розглядати інші напрямки: так виникла ідея стартапа щодо створення сміттєсортувальної лінії, а точніше – переробки опалого листя на папір. Це було замовлення від партнерів із Франції, і сьогодні наше обладнання успішно функціонує в Парижі».

В цей період в компанії також виготовляли лінії з переробки м'яса, молока, і навіть металеві меблі.

«Ми бралися за найрізноманітніші завдання. Але з часом

зрозуміли, що треба зосереджуватися на чомусь одному, в чому вже досягли успіху – і зупинились на ягідництві. Це один із найперспективніших напрямів для виходу на ринки ЄС, а також Азії, ми плануємо розвивати бренд по всьому світу».

Сьогодні INSORTEX виготовляє найширший в Україні асортимент обладнання для ягідної галузі - понад 50 позицій. Це рішення як для свіжої ягоди (миття, осушка, інспекція, фасування), так і для замороженої продукції та глибокої переробки.

«Експортувати почали з 2020-го року. Першою була Молдова, яка закупила в нас обладнання для сортування малини. Далі вийшли на ринок Литви, Латвії, Румунії, Франції. Ми продовжуємо активно розвиватися. Зараз маємо контракти на дистрибуцію з OZON Tech в Молдові та Delta Tech в Румунії. Аналогічно плануємо розвиватися і в інших країнах по такій же самій схемі», - розповідає Далєр.

З акцентом на автоматизацію

Розуміючи, що одним із ключових викликів українського ягідництва на сьогодні є дефіцит робочої сили, INSORTEX активно впроваджує обладнання для автоматизації процесів, які раніше вимагали великої кількості персоналу.

«Ми зараз розвиваємо автоматизовані інспекційні столи, фасувальне обладнання, конвеєрні лінії. Там, де раніше працювало 6–8 людей, тепер достатньо двох операторів», - розповідає Саідов.

Наразі INSORTEX активно масштабується: триває будівництво нових виробничих приміщень, закупівля нового обладнання, розширення кількості зварювальних бригад.

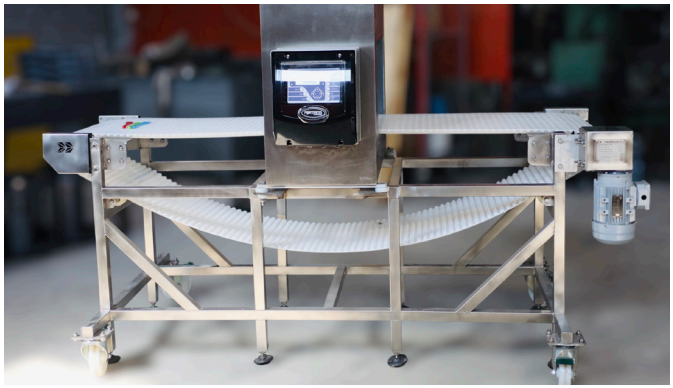

В компанії автоматизують і власне виробництво, аби вдосконалювати якість і бути конкурентними.

Окремої уваги заслуговують інноваційні рішення для нішевих культур, зокрема обліпихи. INSORTEX стала першою в Україні, хто розробив повноцінну автоматичну лінію для обробки обліпихи, зібраної на гілках.

«Ми вже поставили понад шість таких ліній, у тому числі за кордон. Це приклад того, як українські рішення можуть бути конкурентними на світовому рівні», – зазначає директор.

Співпраця з Асоціацією «Ягідництво України» і можливість системного масштабування

Вступ INSORTEX до Асоціації «Ягідництво України» став логічним кроком масштабування.

«Ми давно були в професійному середовищі - брали участь у конференціях, виставках, співпрацювали галузевими виданнями. Але на певному етапі стало зрозуміло: щоб рухатися далі, потрібна системна галузева співпраця з учасниками ринку», - говорить Саідов.

Асоціація дала компанії доступ до аналітики, ринку, контактів і, головне, до міжнародних навчальних форматів. Першим із них став технологічний тур до Сербії.

Сербський досвід з АЯУ: нові контакти й ідеї

Для INSORTEX поїздка до Сербії стала можливістю не лише познайомитись з технологіями сербських партнерів, але й заявити про власні, а також більше дізна-

тися про потреби клієнтів в ході 3-денної комунікації з іншими учасниками туру – переробниками та ягідниками.

«Було дуже корисно дізнатися, як розвивається ягідництво в Сербії, перейняти певний досвід щодо технологічних процесів, що відрізняються від наших, і які взяли собі на озброєння. З іншого боку, побачили, що наше обладнання, багато в чому в же переважає сербське: Україні є чим пишатися!» - ділиться враженнями директор.

Поїздка дала і реальні результати щодо майбутньої кооперації та дистрибуції: INSORTEX планують найближчим часом стати постачальниками кісточковідбивних машин однієї сербської компанії, яку відвідали під час туру.

«В Україні поки що таке обладнання не виготовляють, здебільшого імпортують дорогі готові рішення з Франції, Швейцарії та ін. Ми ж побачили, що у співпраці з с сербськими партнерами можемо забезпечувати даним обладнанням українських переробників, виконуючи постачання, монтаж та сервіс – що значно заощадить кошти фермерам».

В компанії сподіваються, що разом з АЯУ зможуть продовжити вивчати позитивний міжнародний досвід.

«Хочеться побачити виробництво наших конкурентів, а саме - флагманів ринку, таких, наприклад, як компанія MEGA».

Українське ягідництво: партнер, у якого є майбутнє

Попри те, що INSORTEX, з одного боку, рухається в напрямі міжнародного ринку, водночас вона активно розвиває внутрішній ринок, роблячи ставку на українських виробників.

«Україна вже перша у світі з експорту малини. Тож, працюючи у тісній синергії з ягідниками, ми разом зміцнюємо українську ягідну галузь на світовому рівні», – говорить Далєр Саідов.

У цьому контексті Асоціація «Ягідництво України» виступає важливим мостом між виробниками, переробниками, машинобудівниками та міжнародними партнерами.

Сьогодні INSORTEX має понад 150 клієнтів і продовжує інвестувати у виробництво, персонал і сертифікацію. Компанія активно навчає кадри, створює робочі місця, автоматизує власні процеси.

«Ми тут поруч із фермером. Ми говоримо однією мовою, швидко приїжджаємо на сервіс, допомагаємо вирішувати проблеми. І саме через таку співпрацю формується сильна українська ягідна галузь», – резюмує директор INSORTEX.

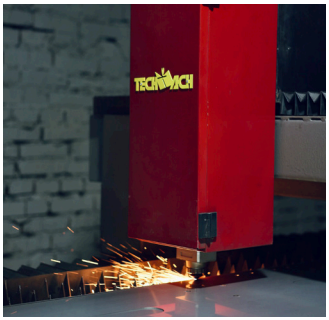

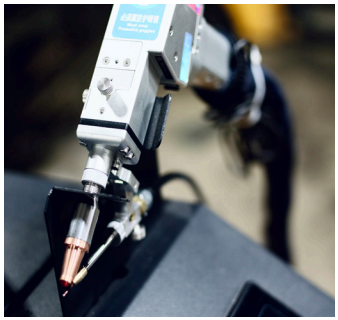

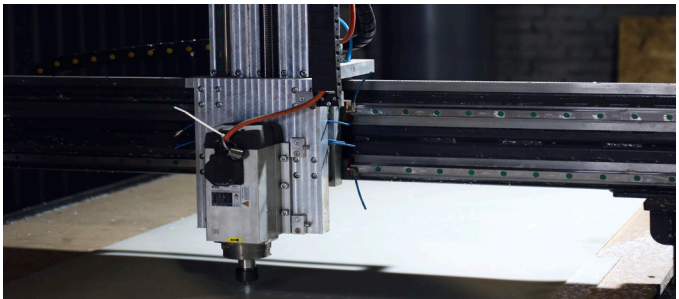

Анастасія ЛУУК

співкеруюча партнерка ЮК «АРМАДА»

ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ АГРОПІДПРИЄМСТВ: ТЕНДЕНЦІЇ, РИЗИКИ ТА АЛГОРИТМИ ЗАХИСТУ

Попри воєнний стан і складні економічні умови, податкові органи активно посилили контроль у сільськогосподарській сфері.

Анастасія Луук, співкеруюча партнерка ЮК «АРМАДА», адвокатка, керівниця практики військового права, розповіла в рамках вебінару, як правильно аграріям підготуватися до податкових перевірок, які існують ризики, та як їх уникнути, аби не потрапити під штрафні санкції.

До вашої уваги - ключові тези та практичні кейси.

Типи податкових перевірок: що має знати аграрій

Відповідно до Податкового кодексу України, існує три види податкових перевірок:

- **Камеральна** – проводиться в межах податкового органу без відвідування підприємства, лише за даними декларацій та електронних систем.
- **Документальна** – планова або позапланова, виїзна чи невиїзна. Перевіряє достовірність, повноту та своєчасність нарахування й сплати податків.
- **Фактична** – здійснюється за місцем діяльності підприємства, фокусується на операціях з готівкою, пальним і трудових відносинах.

Саме розуміння відмінностей між цими видами перевірок часто стає ключем до успішного оскарження їхніх результатів. Податкова нерідко виходить за межі дозволеного, і це – один з головних аргументів у судових спорах.

Камеральні перевірки: коли податкова «бачить» більше, ніж дозволено

Камеральна перевірка не потребує рішення або повідомлення про її початок. Інспектор аналізує подані декларації, а за результатом може скласти акт і винести податкове повідомлення-рішення (ППР).

Типові підстави:

- несвоєчасна подача декларацій;
- запізнення з оплатою податків;
- несвоєчасна реєстрація податкових накладних.

Помилка, якої часто припускаються бухгалтери, – відповідь на запит інспектора під час камеральної перевірки з наданням первинних документів. Насправді податкова не має права витребувати такі документи в межах камеральної перевірки. Будь-яке донарахування на основі цих матеріалів є незаконним і може бути скасоване судом.

Як не втратити статус платника єдиного податку четвертої групи

Для аграріїв статус платника єдиного податку четвертої групи – це критично важлива пільга. Проте податкова часто анулює його з порушенням процедури, посилаючись на камеральні перевірки або формальні підстави (неподання звітності, частку виробництва менше 75%). Продовження - на нашому сайті.